

Bonyhád és Vidéke

Társadalmi és községpolitikai ujság.

Megjelenik minden szombaton az „Országos Néplap“ mellékleteként.

Előfizetési ára az „Országos Néplap“-pal és a „Tolnamegyei Hírlap“-pal együtt egész évre 8 korona.

Főszerkesztő:
BETNÁR BÉLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bonyhád, Perczel Mór-u. 223. (Ermel ház)
Telefon szám 28.

A koronaértékben való számítás kötelezettségének törvényben való kimondása.

A képviselőház január 17-iki ülésében letárgyalta és elfogadta az egyes pénzforgalmi eszközök szaporításáról szóló törvényjavaslatot, mely tizenöt millió korona kétkoronás és az 1892. t.-c. 14. §. alapján vert 60 millió korona egykoronás ezüst érmen felül további harminc millió egykoronás veretéséről intézkedik.

Fontos intézkedést tartalmaz a törvényjavaslat 7. szakasza, mely így hangzik:

A magyar szent korona országainak egész területén a kereskedők és iparosok közönséggel szemben csak a koronaértékben való számítást használhatják.

Tilos ennél fogva más mint a koronaértékben való számítás használata ajánlatokban, számlákban, jegyzékekben, számadásokban, árjegyzékekben, hirdetésekben és a nyilvánosságnak szánt egyéb közleményekben, továbbá kirakatokban, üzlet-helyiségekben, kiállításokon, vásárokkor és hasonló alkalmakkor.

Aki tilalom ellen vét, kihágást követel és az illetékes kir. járásbiróság által 200 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Erről a szakasról a pénzügyminiszter a törvényjavaslat indokolásában ezeket mondja:

Abból a célból, hogy a koronaértékben való számítás most már teljesen meghonosodjék, szüksége mutatkozik annak, hogy a kereskedők és iparosok a közönséggel való üzleti forgalomban a koronaértékben

való számítás használatára köteleztessenek és hogy más, mint a koronaértékben való számítás használata eltiltassék. Ezt célozza a törvényjavaslat 7. §-a, mellyel azonos rendelkezések a birodalmi tanácsban képviselt királyságokban és országokban már 1908. év óta érvényben vannak.

A kétkoronások 835 ezredrész ezüstöt és 165 ezred rész rezet tartalmazó ötvözetből fognak veretni. Egy kilogramm ötvözött ezüsből 100 darab kétkoronást vernek, úgy hogy egy darab kétkoronás sulya 10 gramm lesz.

A kétkoronások képlapjára ő felsége mellképe jó az 1892. évi XVIII. törvény-cikk 5. §-ában foglalt körirattal, a hátlapra lebegő angyalok által tartva a magyar korona; a korona alá koszoruba foglalva az érték jelzés: „2 korona“ és a veretés évezáma.

A kétkoronások karimája sima és rajta mélyített betűkkel e szavak lesznek: „Bizalmam az ősi erényben.“

A kétkoronások átmérője 27 milliméter lesz.

E törvény szerint megmarad a forint, csak más lesz a neve: kétkoronás. Azt hisszük mindaddig, még a kétkoronás, huszfilléres és kétfilléres pénznemet ki nem veszi a pénzügyminiszter a forgalomból, csak forint, hatos és krajcár fog az maradni. Így természetes mindenféle szóbeli számítás is forintban és krajcárban megy ezentul is. Be kellene már végre hozni az öt, huszonöt és ötven filléreket az egy és tizfilléresekhez, mert csak ezekkel lehet a forintot és krajcárt kiküszöbölni.

HIREK.

— **Felolvasás.** A prot. körben f. hó 4-én Knábel Vilmos tanító „Ifjuságunk nevelése“ címen érdekes felolvasást tartott. Kiemelte különösen a házi nevelés ferdeségeit, melyek kiküszöbölésére kérte fel a jelenlevő szülőket. Lotz Erzsi igen szépen szavalt el, Nagy Vince „Harangszó“ c. költeményét. Link Ádám Petőfi „Ebéd után“ Jung Keresztély pedig Vogel „Husarenstreich“ c. költeményét szavalt elég ügyesen.

— **A bonyhádi tejszövetkezet** 1912. febr. 2-án tartotta rendes évi közgyűlését Potzner János községi bíró elnöklete alatt. Potzner János mint elnök beszámolt a múlt évi eredményről, majd felolvasta a zárszámadást, mely a szövetkezetnek igen kedvező anyagi helyzetét tüntette fel. Dacára annak, hogy a tejért literenként 14 fill.-t fizetett a szövetkezet, hektoliterenként a számadás szerint mégis 1 K 45 fill.-t nyert. Így abban a kedvező helyzetben volt minden üzletész után 2 K 28 fill. nyereséget fizetni. Zárszámadás felolvasása után az elnök megköszönte a közgyűlés bizalmát és tisztviselőitársai fáradságát, hogy önzetlenül közreműködtek a szövetkezet javára. Elnök felszólítására a közgyűlés korelnöknek Lőb Ádám és bizalmi férfiaknak Nusser István és Jung János tagokat választotta meg. Ezek után a tisztujítás zavartalanul következő eredménnyel végződött. Potzner János elnök; Löber János igazgató; Weisenburger József, Jung Ádám, Wagner István, Felden János és Schaub Henrik igazgatósági póttagok; Faik Ádám, Pukli József és Lőb Ádám felügyelőbizottsági tagok; Neuman Henrik és Márcz Fülöp póttagok; Jung János pénztáros.

— **Halálozás.** A bonyhádi ev. egyház volt kántortanítója Becht Konrád f. hó 7-én meghalt. Temetése a mecsekvidéki ev. tanítói kör volt tanítványai, ismerősei és jó barátainak nagysokasága részvéte mellett f. hó 8-án ment végbe. Küzdelmes és viszontagságos tanítói életéről jövő számunkban fogunk megemlékezni.

— **Drágul a lőpor.** A hadügyminiszterium ez évi június elsejétől fölemeli a puskapor árát. A füstnélküli lőpor négy és fél, a fekete puska-

por tizenöt-husz százalékkal lesz drágább mint eddig. A vadászpuskapor ára, ami eddig 3 korona 92 fillér volt, 4 korona 55 fillérré, a finom vadászpuskapor 5 koronára emelkedik. Így hát juniustól kezdve kevesebb lesz a kocavadász és a fölemelt puskapor árából pár százezer koronát remél a hadügyminiszter, amivel ugyan édeskeveset könnyít a roppant terheken, de azt eléri, hogy sok szegény embernek elveszi a kedvét a vadásztattól.

— **Hangverseny.** A prot. körben f. hó 18-án felolvasással és műkedvelői előadással egybekötött táncmulatság lesz, mely igen sikerültnek ígérkezik. A felolvasást Koritsánszky Ottó lapszerkesztő, közismert földink fogja tartani.

— **A kath. kör** f. hó 2-án választott tisztikara: Egyházi elnök: Dr. Jozgits János. Világi elnök: Straicher Benő. Alelnök: Fajt Jenő egyhangulag. Igazgató: Schlenker Mihály egyhangulag. Pénztáros: Novothny Rezső egyhangulag. Jegyző: Strohmayr János egyhangulag. II. jegyző és könyvtárnok: Steiner József egyhangulag. Ellenőr: Scharfenberger János egyhangulag. Számvizsgálók: Kreschka János kályhás, Kuppi Antal és Lützenburger István egyhangulag. Választmányi tagok: Betnár Béla, Eibach Ödön, Fritscher János, Egermann Lipót, Jozgits Béla, Koschwitz Antal, Link Mátyás, Rózsa Lajos, Rüll Ferenc, Váradi Ádám. Vigalmi bizottsági tagok: Dombay József, Hartmann György, Olasz Gábor, Nagy Dénes, Németh István, Rohács József, Steiner József, Stocker Rezső, Strohmayr János, Ulrich Ádám. Dr. Eibach Kornél indítványára a közgyűlés egyhangulag köszönetét fejezte ki azoknak a hölgyeknek és uraknak, kik a kör estélyein szerepelni voltak szivesek: Bischóf Mariska, Faragó Aranka, Csekey Margitka, Herger Karola, Knippl Teruska, Strohmayr Margit, Szokolics Ilonka. Hartmann György, Dombay József, Emerich Gábor, Olasz Gábor, Keller Márton.

— **Mulatság.** Az országosan szervezett építő munkások bonyhádi csoportja a Studer-féle vendéglőben f. hó 3-án igen sikerült és látogatott mulatságot tartott.

— **A Perczel zománcgyár** alkalmazottai f. hó 3-án a Vörös Kereszt vendéglőben igen sikerült táncmulatságot rendeztek. Felülfizettek, illetőleg jegyeiket megváltották: Perczel Béla 30 K, Betnár

Béla, Eicher I., Révész J., Svoboda R., Brichta, Pukli Anna, Weisenburger I., Schneider, Vajda, Weisz S., Barta L. 5—5 K-t, Rózsa L., Wenhardt P., Dittl, Grois B. 3—3 K-t, Tsampert, Rühl F., Ernhaft I., Erdős Zs., Schramek L., Egerman, Kozák, Schlichtherl, Neuman, Sággy 2—2 K-t, Pfeiffer J., Jung K., Ammen, Horváth, Stróbl, Pap I. 1—1 K-t, Mailach 60 f, Kéhl Katica 40 f. A tiszta jövedelemből szerkesztőségünk utján a gyár alkalmazottjai a tüzoltóknak 10 K-t, az árvaháznak 10 K-t ajándékoztak. Hálás köszönet!

— **Bolhagyüjtemény.** Mr. Walter Rothschild, az angol Rotschild-ház feje, természetrajzi tanulmányokkal foglalkozik és újabban főleg a bolhák különböző fajtáit tanulmányozza. Van is egy bolhagyüjteménye, amely több mint 2000 különböző bolhát tartalmaz. A gyüjteményből eddig még csak egy bolhafaj, az arktisus vagy sarki bolha hiányzott, amely csakis Grönlandban és Kanada sarki tájékain fordul elő. Rothschild minden fáradozása, hogy egy ilyen bolhához is jusson, sokáig hiábavaló volt. Végül az újsághirdetéshez folyamodott és valamennyi kanadai lapban hirdetést tett közzé, amelyben nagy összeget ígért annak, aki neki sarki bolhát szerez. A hirdetésnek meg is volt a hatása, mert egy kanadai prémvadász, aki a hirdetést olvasta, nem sokára három gyönyörűen kifejlesztett példányt küldhetett lepecsételt palackban Rothschildnak ebből a bolhafajtából, amely a sarki róka prémjében és más sarki állatok szőrtakarójában tenyészik. Rothschild a három bolhának annyira megörült, hogy postafordultával 150 font sterlinget (kb. 700 dollárt) küldött a kanai prémvadásznak, úgy, hogy tehát egy sarki bolha 233 dollárba került.

— **A kivándorlók pénze.** Pécselt letartóztatták egy postatisztviselőt. Az volt a bűne, hogy oly Amerikából jövő leveleket sikkasztott el, melyekben dollárbankókat sejtett. Ilyesmi gyakran megeseik. A kivándoroltak — többnyire egyszerű emberek — sokszor közönséges levelekben küldik el megtakarított pénzüket ó-hazájukba, s az ilyen közönséges levelek sűrűn elkallódnak. Postai vagy rendőri intézkedésekkel még eddig nem segíthettek a bajon, ajánlatos volna tehát, hogy a kivándorlókat úgy hazájuk-

ban, mint Amerikában is óva intséka hatóságok, hogy pénzt közönséges levélben ne küldjenek haza.
x **Önmagának ellensége** az, aki nem a „Milltelep”-ről, Nagyösz kér ajánlatot szülőltványokról és amerikai szülővesszőkről.

6-10

SZINHÁZ.

Közönségünk megkedvelte Halász Alfréd színtársulatát. Mig máskor panaszkodnunk kellett, hogy városunkban nem igen pártolják a színeszetet, most örömmel jelenthetjük, hogy a színház esténként igen szépen látogatott. Ez egy-magában már elég kritika.

Szombaton, 3-án Tolstoj regénye után irt Karenin Anna került színre. A cimszerepet Balázs Ilona oly érzésteljesen játszotta, hogy a közönséget szinte könnyekig hatotta meg. Természetesen percekig tapsolták és ismételten hívták a lámpák elé. Igen jó volt Halász Alfréd igazgató és Galetta Ferenc játéka is. Nem szabad megfeledkeznünk a kis 5 éves Lengyel Jöskáról sem, ki nem várt ügyességgel játszotta Bogumil szerepét. Szavai szerint: „Színész lesz a javából.”

Vasárnap, 4-én a Lengyel menyecske c. operette volt a műsor. A szereplők között ki kell emelnünk Ágotay F.-et (Madaras) és Galetta Ferencet (Hekuba). Thurzó M. és Matányi A. hangjukkal most is igen szépen érvényesültek, a közönség lelkesen tapsolta. Délután közönségnatra a Bolond ment fél helyárral.

Hétfőn, 5-én a Papa c. vígjáték ment telt ház mellett. A közönség sokat nevetett a mókás Ágotay F.-en (abbé). Balázs Ilona ügyesen játszotta a tágszívű szerelmeit, s így sok tapsban is volt része. Mesteri volt Halász A. és Matány V. játéka is.

Kedden, 6-án Lehár híres operettje a Hercegkisasszony került színre, zsufolt házban. Az est sikerében Thurzó M. és Balázs Ilona osztoztak, kiket a közönség viharos tapsban ismételten a lámpák elé hívott. Ágotay F. és Koltay Lola mindenkit megkacagtattak. Galetta F., Ivánfi J. és Matány A. játéka is ügyes volt.

Szerdán, 7-én a „Rejtélyes ember” c. francia színmű volt a műsor. Az előadás telt ház mellett általában igen sikerültnek mondható. A szereplők közül kiemeljük Halász Alfréd igazgatót (Raymund) és Balázs Ilonát (felesége), kik igen szép játékot produkáltak. Nemkülönben meg kell még emlékeznünk Galetta F.-ről (Bercier Leonél) és Matány A.-ról (elmeorvos) is.

Csütörtök, 8-án bérlétszünet dacára telt ház mellett a „Leányvásár” operette került színre. Kiss Tusi-t (Bessy) és Matány Antalt (Fritz) a közönség ismételten lámpák elé tapsolt; kétszer is meg kellett ismételnük a bemutatott táncot. Az est sikerét különben Thurzó M. (Luci) és

Galetta F. (Migles Tom) gyönyörű játéka és éneke biztosította. A tapsból s éljenzésből önékik is elég jutott.

Hétfőn, febr. hó 12-én Balázs Ilona jutalomjátékaul színre kerül „Szerelmem gyermeke“ a Budapesti Nemzeti színház kiváló műsordarabja, mely a világ összes nagy színpadjain óriási sikerrel adatott.

Szobagőzfürdő.

Egy 130 K értékű Sanitas szobagőzfürdő eladó 80 K-ért **Graf József** lelkésznel Bonyhádon.

Valódi törköly pálinka kapható ERMEL ADOLF

vas-, szerszám-, fűszer-, festék- és szeszes-italok kereskedésében Bonyhádon.

Stock - Cognac

Medicinal

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpárolótelepéből

Barcola.

Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Óvakodjunk utánzatoktól.

Kapható

ERMEL ADOLF kereskedésében Bonyhád.

Mindennemü

NYOMTATVÁNYT

legolcsóbban készít a

Hírlapnyomda Bonyhád,

Perczel Mór-u. 223 (Ermel-ház).

Óvjuk egészségünket fertőzésektől!

és ezért csak a bakteriummentes
:—: és kiváló jó :—:

pécsi Tettyey kristály-
tisza üdítő és borvizet

igyuk, mely nemcsak a legkel-
lemesebb ízű, hanem a leg-
olcsóbb szénsavas asztali viz.

Kapható minden fűszerüzletben
... és vendéglőben! ...